

Motion till riksdagen 2020/21:102

av **Martin Kinnunen m.fl. (SD)**

med anledning av skr. 2019/20:170 Riksrevisionens rapport om statliga åtgärder för fler miljöbilar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa ytterligare utredning av miljöbilsåtgärdernas miljömässiga effektivitet och konsekvenser, inklusive fördelningseffekter mellan regioner och inkomstgrupper, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör redovisa för riksdagen hur systemet ska kunna bli mer kostnadseffektivt, långsiktigt och förutsägbart och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionen har i rapporten Statliga åtgärder för fler miljöbilar (RiR 2020:1) granskat regeringens åtgärder för fler miljöbilar, och den 28 maj 2020 presenterade regeringen (skr. 2019/20:170) sina kommentarer samt listade åtgärder med anledning av rapporten. Regeringen skriver att den i och med detta anser att Riksrevisionens rapport är slutbehandlad. Sverigedemokraterna delar inte denna syn.

Övergripande konsekvensanalyser inklusive samhällsekonomiska konsekvenser har inte gjorts eller gjorts knapphändigt och inte tillställts riksdagen. Riksrevisionen skriver att möjligheten för riksdagen att fatta välinformerade beslut har försvårats på grund av detta. Till och med de miljömässiga konsekvenserna är knapphändigt belysta eller inte belysta alls i hälften av underlagen.

De samhällsekonomiska kostnaderna har varit höga sett till kostnad per minskad enhet koldioxidutsläpp. Kostnaderna har inte fördelats jämnt. De har gynnat förmånsbilister mer än privatbilister och boende i storstadskommunerna mer än landsbygdsbor. Riksrevisionen pekar också på forskningsresultat som visar att andelen personer som får stora välfärdsförluster till följd av förändringarna i fordonsskatten är högst bland grup-

per med låg inkomst. Samtidigt har de ofta inte råd att köpa en miljöbil eller har tillgång till förmånsbil, vilket gör att de inte heller kan ta del av stöd för miljöbilar. En ytterligare och oförutsedd kostnad för samhället har uppstått i och med att många bilar har sålts vidare till framför allt Norge, varvid bidragskostnaden drabbat svenska skattebetalare medan bilens relativa klimatnytta tillgodoräknas ett annat land.

Långsiktiga och förutsägbara villkor för köp och innehav av nya bilar har inte skapats. Återkommande regelförändringar, ofta med kort varsel, har skapat osäkerhet. För många av styrmedlen saknas en tydlig plan för utveckling respektive avveckling. Den tillfälliga nedsättningen av förmånsvärdet för vissa miljöbilar som infördes 2002 har förlängts gång på gång, ofta med kort varsel. Detta har skapat osäkerhet, inte minst för dem som ingår leasingkontrakt, vilka ofta löper på tre år i taget.

Regeringen redovisar ingen ambition att göra konsekvensbedömningar av hur stödet till miljöbilar respektive de ökade kostnaderna för andra bilar har slagit inom olika inkomstgrupper eller i olika delar av Sverige, trots att det är tydligt från Riksrevisionens rapport att de människor missgynnas som inte har tillgång till förmånsbilar och inte har råd att köpa elbil. Regeringen meddelar inte konkreta planer för hur systemet ska kunna bli mer kostnadseffektivt, långsiktigt och förutsägbart.

De fossilbaserade bränslena är billiga och har under lång tid gett staten inkomster i form av bränsleskatter av olika slag samt, ovanpå dessa, moms. När man talar om långsiktigt utformade system är det därför viktigt att regeringen redovisar hur man tänker sig att kompensera för de intäkter bränsleskatten i dag ger när de fossila bränslena fasas ut samt hur man avser att göra detta utan negativa konsekvenser för människor i en levande svensk landsbygd.

Sverigedemokraterna anser att regeringen bör visa intresse för åtgärdernas miljömässiga effektivitet och konsekvenser, inte minst fördelningseffekter mellan regioner och inkomstgrupper, genom att se till att låta genomföra sådana analyser. Regeringen bör låta utreda övriga utestående frågor som Riksrevisionen pekar på. Slutligen bör regeringen redovisa hur man tänker sig att kompensera för de intäkter som bränsleskatten i dag ger när de fossila bränslena fasas ut samt hur man avser att göra detta utan negativa konsekvenser för människor i en levande svensk landsbygd.

Martin Kinnunen (SD)

Staffan Eklöf (SD)

Yasmine Eriksson (SD)

Runar Filper (SD)

Mats Nordberg (SD)